

.....										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień			Miesiąc			Rok			
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNI									

KONKURS Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ETAP WOJEWÓDZKI

Drogi Uczniu,

witaj w III etapie konkursu z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania konkursowe.

- Arkusz liczy 21 stron i zawiera 26 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt komisji konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Używaj długopisu/pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora/długopisu zmazującego.
- Błędną odpowiedź przekreśl.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym lub otoczone kółkiem.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania:

80

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-2 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i obowiązującej lektury odpowiedz na pytania (właściwą odpowiedź otocz kółkiem):

I. Które ziemie należały bezpośrednio do Polski w chwili objęcia tronu przez Kazimierza Wielkiego (to znaczy uznawały zwierzchnictwo króla polskiego):

- A. Kujawy,
- B. Małopolska,
- C. Mazowsze,
- D. Pomorze,
- E. Śląsk,
- F. Wielkopolska.

II. Według przekazów historycznych Kazimierz Wielki rozkazał uwięzić i utopić w Wiśle:

- A. Jana Nepomucena,
- B. Maćka Borkowica,
- C. Marcina Baryczkę.

Zadanie 2. (0-3 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i obowiązującej lektury rozstrzygnij, która informacja dotycząca panowania Ludwika Węgierskiego jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

I. W imieniu Ludwika Węgierskiego rządy w Polsce sprawowali: Elżbieta Łokietkówna, Zbigniew Oleśnicki i Zawisza Czarny.	P	F
II. Czasy Ludwika Węgierskiego były zdaniem historyków „złotym okresem średniowiecznego handlu w Polsce”.	P	F
III. Za panowania Ludwika Węgierskiego zagrożeniem dla równowagi sił w Europie środkowej byli Habsburgowie.	P	F

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego pochodzącego z obowiązującej lektury odpowiedz na pytanie (właściwą odpowiedź otocz kółkiem):

„[...] księżę pod wpływem donosów zaczął podejrzewać żonę o zdradę. Nie bacząc, że znów spodziewa się dziecka, uwięził ją na zamku w Rawie i rozpoczął śledztwo. [...] gdy księżna urodziła syna, nakazał ją swym zausznikom udusić. [...] Nowonarodzonego syna księżnej, Henryka, oddał na wychowanie jakiejś ubogiej kobiecie w pobliżu Rawy”.

(cyt. za: *Poczet królów i książąt polskich*, pod red. A. Garlickiego, Warszawa 1991, s. 260-261.)

Władcą, który tak okrutnie postąpił ze swoją żoną był:

- A. Kazimierz III Wielki,
- B. Siemowit III Mazowiecki,
- C. Henryk III Walezy,
- D. Ludwik Węgierski.

Zadanie 4. (0-6 pkt)

Na podstawie źródła, wiedzy własnej i obowiązującej lektury odpowiedz na pytania:

„Wszystkie swoje klejnoty, szaty, pieniądze i całą królewską spuściznę poleciła wyznaczonym przez siebie wykonawcom swego testamentu, mianowicie biskupowi krakowskiemu Piotrowi i kasztelanowi krakowskiemu Jaškowi z Tęczyna, wydać na wsparcie dla osób nieszczęśliwych i na fundację Uniwersytetu Krakowskiego. Ona zostawiła katedrze krakowskiej ornat z naszytym krzyżem, perłami i drogimi kamieniami oraz racjonal z samych pereł. W całym świecie chrześcijańskim z powodu swych chwalebnych obyczajów cieszyła się taką sympatią i sławą, że wszyscy czcili ją jako wzór świętobliwego życia”.

(J. Długosz, *Roczniki, czyli Kroniki Sławnego Królestwa Polskiego*, Warszawa 1975, s. 501-503.)

- A. ZIDENTYFIKUJ OSOBE KRÓLOWEJ, o której mówi źródło –**
.....
- B. Podaj ROK ZAŁOŻENIA uniwersytetu w Krakowie –**

C. Rozstrzygnij, która informacja dotycząca uniwersytetu jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

I. W chwili założenia uniwersytet liczył 5 katedr prawa cywilnego, 3 katedry prawa kościelnego, 1 katedrę teologii, 2 katedry medycyny i 1 katedrę sztuk wyzwolonych.	P	F
II. Kazimierz Wielki dla nowopowstającego uniwersytetu w Krakowie zaczerpnął wzór z uniwersytetu Roberta de Sorbona w Paryżu.	P	F
III. Akademia Krakowska została odnowiona przez Władysława Jagiełłę w 1400 r.	P	F

D. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem.

Pierwszym rektorem odnowionego uniwersytetu w Krakowie został:

- I. Piotr Wysz,
- II. Jan Tęczyński,
- III. Stanisław ze Skalbmierza,
- IV. Paweł Włodkowic.

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i tekstu źródłowego pochodzącego z obowiązującej lektury odpowiedz na pytanie (właściwą odpowiedź otocz kółkiem):

„[...] poszedł do lasu dla słuchania słowika i ucieszenia się jego słodkim pieniem, a zabawiwszy na tym słuchaniu aż do późnej nocy, zaziębił się mocno [...] i od tego czasu zaczął na siłach zapadać”.

(J. Długosz, *Roczniki*, cyt. za: *Poczet królów i książąt polskich*, pod red. A. Garlickiego, Warszawa 1991, s. 286.)

Jan Długosz tak opisał w swoich *Rocznikach* przyczynę śmierci króla:

- A. Kazimierza Wielkiego,
- B. Kazimierza Jagiellończyka,
- C. Władysława Jagiełły,
- D. Zygmunta Starego.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i obowiązującej lektury (*Poczet królów i książąt polskich*, pod red. A. Garlickiego, Warszawa 1991, s. 287.) odpowiedz na pytanie (właściwą odpowiedź otocz kółkiem):

„*Ostatni krzyżowiec Europy, przepojony ideą walki o wiarę świętą, broniący do ostatka chrześcijaństwa i cywilizacji europejskiej*” – to charakterystyka króla:

- A. Władysława Warneńczyka,
- B. Jana Olbrachta,
- C. Władysława Jagiełły,
- D. Zygmunta Starego.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i tekstu źródłowego pochodzącego z obowiązującej lektury odpowiedz na pytanie (właściwą odpowiedź otocz kółkiem):

„*Król stale walczył z brakiem pieniędzy. Bywał on tak dotkliwy, że raz zastawił nawet drogocenne szaty swej żony [Elżbiety Rakuszanki] w zamian za pożyczkę w gotówce*”.

(cyt. za: *Poczet królów i książąt polskich*, pod red. A. Garlickiego, Warszawa 1991, s. 300.)

Władcą, o którym mówi źródło był:

- A. Władysław Jagiełło,
- B. Zygmunt August,
- C. Jan Olbracht,
- D. Kazimierz Jagiellończyk.

Zadanie 8. (0-3 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i tekstu źródłowego pochodzącego z obowiązującej lektury wpisz brakujące informacje w wykropkowane miejsca:

„*[...] utopił się koń królewski w niewielkim potoku, grom pod namioty zabił jednego szlachcica i koni dwanaście, pewien szlachcic, któremu się głowa skaziła, wołał jawnie, iż naszy na złe idą. Odradzano królowi tę wyprawę, m.in. duchowieństwo, tak że porywczy monarcha złajawszy srogo jednego z biskupów kazał mu iść precz mówiąc, że księdzu mszej nie wojny patrzeć przystoi*”.

(cyt. za: *Poczet królów i książąt polskich*, pod red. A. Garlickiego, Warszawa 1991, s. 313.)

Powyższy opis przedstawia początek wyprawy KRÓLA

.....

na TERENY

w ROKU

Zadanie 9. (0-5 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytanie.

„Kiedy zaczęła rozbrzmiewać pobudka, całe wojsko królewskie zaśpiewało donośnym głosem ojczystą pieśń Bogurodzica, a potem potrząsając kopiami rzuciło się do walki. [...] I chociaż wrogowie przez jakiś czas stawiali opór, w końcu jednak otoczeni zewsząd mnóstwem wojska królewskiego zostali wycięci w pień i niemal wszystkie oddziały walczące w szesnastu chorągwiach wyginęły lub dostały się do niewoli. [...] zginęli wielki mistrz pruski Ulryk, marszałkowie, komturowie i wszyscy znacniejsi rycerze i panowie z wojska pruskiego, pozostały tłum nieprzyjacielski podjął odwrót, a kiedy raz podał tyły, zaczął zdecydowanie uciekać”.

(J. Długosz, *Roczniki, czyli Kroniki Sławnego Królestwa Polskiego*, ks. X i XI, Warszawa 1982, s. 122, 132-133.)

A. Podaj miejsce i pełną datę (dzień-miesiąc-rok) bitwy, o której mówi źródło:

MIEJSCE –

DOKŁADNA DATA –

B. Rozstrzygnij, która informacja dotycząca wojny, w której miała miejsce bitwa przedstawiona w źródle jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

I. Wojna, w której rozegrała się bitwa przedstawiona w źródle nosi miano wojny trzynastoletniej.	P	F
II. Po bitwie wojska polskie skierowały się do Malborka, którego obroną kierował wielki mistrz Albrecht Hohenzollern.	P	F
III. Na mocy pokoju kończącego tę wojnę Polska odzyskała ziemię dobrzyńską, a Żmudź została oddana Litwie na okres życia Jagiełły i Witolda.	P	F

Zadanie 10. (0-4 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

Źródło: Mowa Jana Bażyńskiego

„Nie tajno, miłościwy królu, tobie i twojej radzie, a podobno i narodom sąsiednim, ile krzywd i niegodziwości, ile zniewag i sromoty dziadowie i ojcowie nasi, a na koniec my sami wycierpieliśmy od mistrza i Zakonu Pruskiego.[...] Przyciśnieni tak wielką niedolą, uczyniliśmy między sobą związek, abyśmy się od tyłu cierpień zasłonić mogli [...] spowodował nas do wypowiedzenia posłuszeństwa Krzyżakom i podniesienia przeciw nim oręża [...]. Przeto udajemy się do Majestatu twego z prośbą, abyś nas raczył przyjąć za twoich i królestwa twego wieczystych poddanych i hołdowników, i wcielił do Królestwa Polskiego, od którego jesteśmy oderwani”.

(Cyt. za: H. Manikowska, J. Tazbirowa, *Historia, Średniowiecze. Podręcznik dla szkół średnich*, Warszawa 1988, s. 191.)

A. ZIDENTYFIKUJ OSOBĘ KRÓLA POLSKIEGO, do którego zwrócił się Jan Bażyński –

.....

B. Podaj NAZWĘ ORGANIZACJI, na czele której stał Jan Bażyński –

.....

C. Napisz jakie DWA SKUTKI dla stosunków polsko-krzyżackich (w roku ogłoszenia tej mowy) miało to wystąpienie:

-

.....
.....

-

.....
.....

Zadanie 11. (0-5 pkt)

Przeczytaj uważnie tekst i na podstawie wiedzy własnej uzupełnij brakujące informacje w wykropkowanych miejscach:

W Rzeczypospolitej szlacheckiej były trzy stany sejmujące: **A** – ,
..... i

W skład izby wyższej polskiego parlamentu należało się z racji **B** -
....., a izbie tej przewodniczył

C – Szlachta wybierała posłów na sejmiku ziemskim zwanym **D** –

O nowych prawach ustanowionych przez parlament cała szlachta dowiadywała się na sejmiku ziemskim zwanym **E** –

Zadanie 12. (0-3 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i obowiązującej lektury rozstrzygnij, która informacja dotycząca „Statutów Łaskiego” jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

I. W 1505 r. na sejmie w Radomiu król Aleksander zatwierdził zbiór praw ułożony przez Jana Łaskiego.	P	F
II. „Statuty Łaskiego” zostały spisane ręcznie przez kopistów w warszawskich klasztorach.	P	F
III. „Statuty Łaskiego” to kodeks praw obowiązujących w Koronie i na Litwie.	P	F

(cyt. za: *Poczet królów i książąt polskich*, pod red. A. Garlickiego, Warszawa 1991, s. 324.)

Zadanie 13. (0-3 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania:

„A iż w Rzeczypospolitej naszej jest [różność] niemala [w sprawie religii chrześcijańskiej], zabiegając temu, aby się z tej przyczyny między ludźmi [wojna] jaka szkodliwa nie wszczęła, którą po inszych królestwach jaśnie widzimy, obiecujemy to sobie spólnie [za nas i potomków naszych na wieczne czasy pod obowiązkiem przysięgi, wiarą, uczciwością, honorem i sumieniem naszym], iż którzy jesteśmy dissidentes de religione [rozdzieleni w wierze] pokój między sobą zachować, a dla różnej wiary i odmiany w kościele krwie nie przelewać ani się [karać konfiskatą dóbr] poczcziwością [pozbawieniem czci], [więzzeniami i wygnaniem] i zwierzchności żadnej ani urzędowi do takowego [postępowania] żadnym sposobem nie pomagać [...]”.

(Cyt. za: *Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów...*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, W-wa 1997, s. 146-147.)

A. Prawo to zostało ustanowione w roku –

B. Dokument ten (akt prawny) nosi nazwę –

.....

C. Dokument ten gwarantował –

.....

Zadanie 14. (0-3 pkt) – po 1 pkt za prawidłowo uzupełniony cały podpunkt

Uzupełnij, w wykropkowanych miejscach w tabeli, brakujące informacje dotyczące bitew.

	Imię i nazwisko wybitnego wodza zasłużonego w tej bitwie:	Rok bitwy	Miejsce bitwy	Nazwa państwa, które wygrało i które przegrało bitwę
A	Piotr Dunin	Śwecino	<ul style="list-style-type: none"> • Państwo wygrane: • Państwo przegrane:
B	1605	<ul style="list-style-type: none"> • Państwo wygrane: Polska [Rzeczpospolita Obojga Narodów] • Państwo przegrane: Szwecja
C	Kłuszyn	<ul style="list-style-type: none"> • Państwo wygrane: Polska [Rzeczpospolita Obojga Narodów] • Państwo przegrane: Rosja

Zadanie 15. (0-3 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania:

„Nadciągnęli Turcy, Tatarzy, Siedmiogrodzianie. Hetman zarządził odwrót w taborze. [...] polska armia podążała do granicznego Dniestru. Już był niedaleko, już główne siły tureckie zrezygnowały z pościgu, ale gdy niekarna szlachta zapragnęła odebrać Kozakom łupy, wszczął się popłoch i tabor się rozerwał [...]. Odwrót zmienił się w klęskę. Sędziwy hetman odmówił ucieczki [...] wybrał raczej śmierć bohaterską niż hańbę”.

A. Napisz DATE ̄ ROCZNĄ bitwy opisanej w Źródle –

B. Napisz NAZWĘ MIEJSCOWOŚCI, pod którą rozegrała się ta bitwa –

.....

C. Napisz IMIĘ I NAZWISKO HETMANA, o którym mówi tekst Źródłowy –

.....

Zadanie 16. (0-4 pkt)

Polskim władcom – już za ich życia i panowania – przypisywano często ironiczne określenia. Na podstawie wiedzy własnej i obowiązującej lektury przyporządkuj odpowiednio „pseudonim” do władcy, wpisując cyfry od 1. do 5.:

A. Kazimierz Wielki –	1. „Lew Lechistanu”,
B. Władysław Jagiellończyk –	2. „król dojutrek”,
C. Zygmunt August –	3. „pies węgierski”,
D. Stefan Batory –	4. „królik krakowski”,
	5. „król bene” („król dobrze”).

Zadanie 17. (0-3 pkt) – po 1 pkt za prawidłowo uzupełniony cały podpunkt

Na podstawie wiedzy własnej wpisz w wykropkowane miejsca w tabelce brakujące informacje dotyczące układów:

	Rok	Miejscowość zawarcia układu	Krótki opis podjętych decyzji
A.	<ul style="list-style-type: none"> • Do Polski włączono ziemię chełmińską, michałowską, Warmię i Pomorze Gdańskie. • Z reszty ziem Zakonu Krzyżackiego ze stolicą w Królewcu utworzono Prusy Zakonne, jako lenno Polski.
B.	1610	<ul style="list-style-type: none"> • •
C.	Stary Targ [Altmark]	<ul style="list-style-type: none"> • •

Zadanie 18. (0-4 pkt)

Przeczytaj krótkie informacje z życiorysu władców rządzących Polską w latach 1333-1648 i na podstawie wiedzy własnej oraz obowiązującej lektury wpisz imię i przydomek (lub numer) właściwego władcy.

A. Stworzył pierwszą na zamku królewskim w Warszawie stałą salę widowiskową, był miłośnikiem opery, baletu i wielkim mecenasem sztuki. Doceniał rolę floty i artylerii. Założył port nazwany jego imieniem.

.....

B. Urodził się w więzieniu, do którego wtrącił jego rodziców szalony i okrutny stryj. Władał biegle kilkoma językami. Zajmował się złotnictwem i alchemią. Michał Piekarski zorganizował nieudany zamach na jego życie.

.....

C. Przeprowadził reformę sądownictwa, powołując Trybunały Koronny i Litewski. Stworzył tzw. piechotę wybraniecką, złożoną z mieszkańców wsi i miast królewskich. Powołał Akademię w Wilnie i wprowadził kalendarz gregoriański.

.....

D. Był najwybitniejszym mecenasem sztuki renesansowej. Za jego panowania Franciszek Florentczyk przebudował Wawel, zawieszono największy dzwon, a Stańczyk mógł śmiało krytykować poczynania władcy.

.....

Zadanie 19. (0-3 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej i obowiązującej lektury wpisz imię i nazwisko osoby, o której mówi dany tekst. Odpowiedzi wybierz spośród:

Paweł Włodkowiec

Erazm Ciołek

Jan Łaski

Piotr Skarga

Stanisław Hozjusz

Piotr Tomicki

A. Urodził się w rodzinie mieszczańskiej, studiował m.in. na Akademii Krakowskiej. Był poetą, sekretarzem króla Zygmunta Starego, dyplomata, biskupem chełmińskim i warmińskim, kardynałem, jednym z czołowych przywódców kontreformacji. Dążył do zreformowania Kościoła w Polsce w duchu soboru trydenckiego. Sprowadził do Polski jezuitów.

.....

B. Urodził się w krakowskiej rodzinie mieszczańskiej. Na Akademii Krakowskiej zdobył tytuł magistra. Został sekretarzem wielkiego księcia Aleksandra na Litwie. Jako zdolny i wytrawny dyplomata wykonywał trudne i delikatne misje w Rzymie i na dworze cesarskim. Był biskupem plockim, mecenasem sztuki i literatury. Wykonany na jego zlecenie „Mszał” należy do najcenniejszych zabytków polskiego piśmiennictwa początku XVI w.

.....

C. W połowie XVI w. studiował na Akademii Krakowskiej, gdzie uzyskał stopień bakałarza. Był jezuitą, kaznodzieją obdarzonym talentem krasomówczym, spowiednikiem Zygmunta III Wazy, pierwszym rektorem Uniwersytetu w Wilnie i autorem „Kazań sejmowych”. Był założycielem wielu kolegiów jezuickich w Rzeczypospolitej.

.....

Zadanie 20. (0-3 pkt)

Na podstawie źródeł ikonograficznych, wiedzy własnej i obowiązującej lektury wpisz w wykropkowanych miejscach władców, którym można przypisać poniższe herby. Odpowiedzi wybierz spośród:

Zygmunt Stary

Zygmunt August

Henryk Walezy

Stefana Batory

Zygmunt III Waza

	Herb	Władca:
A.	
B.	
C.	

(https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ea/Coat_of_Arms_of_)

Zadanie 21. (0-5 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej odpowiedz na pytania:

(https://pl.wikipedia.org/wiki/Kościół_św._Anny_w_Krakowie)

A. Na zdjęciu widoczny jest kościół w stylu –

B. Napisz cztery różne cechy wystroju wnętrza kościoła w tym stylu:

-
-
-
-

Zadanie 22. (0-4 pkt)

Na podstawie zdjęcia, wiedzy własnej i obowiązującej lektury odpowiedz na pytania:

<https://pl.wikipedia.org/wiki/>

A. Widoczna na zdjęciu rzeźba przedstawia KRÓLA -

B. Rozstrzygnij, która informacja dotycząca władcy przedstawionego na zdjęciu jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

I. Był zwolennikiem kontrreformacji oraz dążył do wzmocnienia władzy królewskiej, co spotkało się z oporem szlachty, która przystąpiła do buntu pod wodzą Mikołaja Zebrzydowskiego.	P	F
II. Przyłączył do Polski Inflanty obiecane w <i>pactach conventach</i> , co wywołało wojny polsko-szwedzkie. Rzeczpospolita osiągnęła największy w swojej historii zasięg terytorialny (ok. 990 tys. km ²).	P	F

III. Za jego panowania zamknięto akademię ariańską w Rakowie oraz odbył się ostatni hołd lenny księcia pruskiego.	P	F
--	---	---

Zadanie 23. (0-3 pkt)

Przeczytaj uważnie krótkie biogramy wybitnych polskich dowódców XVI/XVII w. i na podstawie wiedzy własnej wpisz IMIĘ I NAZWISKO osoby, o której mówi tekst:

A. Był hetmanem wielkim litewskim, uczestnikiem wojen ze Szwecją, Moskwą i Turcją. Odnosił wielkie zwycięstwo pod Kircholmem. Na czele wojsk królewskich stłumił bunt Zebrzydowskiego. Wznosił liczne zamki, obwarowywał miasta, fundował kościoły i klasztory. Zmarł podczas oblężenia Chocimia w 1621 r.

.....

B. Był najwybitniejszym hetmanem XVII w. i zwolennikiem budowy floty wojennej oraz nowoczesnych fortyfikacji ziemnych. Zwycięsko dowodził w bitwach ze Szwedami pod Trzycianą oraz z Tatarami pod Ochmatowem (1644 r.). Był najbogatszym magnatem, właścicielem m.in. 170 miast, 740 wsi, zamków w Podhorcach, Brodach i obecnego Pałacu Prezydenckiego w Warszawie.

.....

C. Dzięki wykształceniu, zdolnościom strategicznym i dyplomatycznym awansował pełniąc różne urzędy – m.in. od 1578 r. był hetmanem wielkim koronnym. Poślubił bratanicę króla Batorego, a jego fortuna pozwoliła mu na założenie akademii w swoim mieście.

.....

Zadanie 24. (0-2 pkt – po 1 pkt za prawidłowo uzupełniony cały podpunkt)

Przeczytaj fragmenty przywilejów, które uzyskała szlachta polska i na podstawie wiedzy własnej uzupełnij w wykropkowanych miejscach w tabelkach brakujące informacje:

A.

Źródło 1.

„[...] przyrzekamy najuroczyściej, że żadnego obywatela osiadłego za popełnioną winę lub przestępstwo (neminem captivabimus nisi iure victum) nie będziemy więzili ani więzić i karać dozwolimy, aż gdy o nie sądowno i dowodnie przekonany, i nam albo staroście naszemu przez sędziego tej ziemi, w którym tenże obywatel zamieszkał, wydanym zostanie [...]”

Nazwa przywileju	Rok wydania przywileju	Władca Polski, za panowania którego wydano ten przywilej
.....	
.....

B.

Źródło 2.

„[...] uznaliśmy za słuszne i rozsądne, że na przyszłość nic nowego nie ma być ustanawiane przez nas i następców bez wspólnego senatorów i posłów ziemskich przyzwolenia”.

Nazwa przywileju	Rok wydania przywileju	Władca Polski, za panowania którego wydano ten przywilej
.....	
.....

Zadanie 25. (0-3 pkt)

Na podstawie wiedzy własnej napisz pojęcie (historyczną nazwę) opisane w poniższej charakterystyce:

A. Jest to potoczna nazwa prywatnych wypraw magnatów polskich na Rosję w celu osadzenia swoich kandydatów na tronie moskiewskim, w okresie „Wielkiej smuty” po wygaśnięciu dynastii Rurykowiczów.

.....

B. Odłam Kościoła kalwińskiego na ziemiach polskich, inaczej zwani antytrynitarzami, głosili radykalny program społeczny oparty na zasadach równości i odrzucenia wszelkiej przemocy.

.....

C. Określenie to wywodzi się z języka węgierskiego i oznaczało w dawnej Rzeczypospolitej zbrojne wystąpienie szlachty w obronie jej praw i przywilejów, przeciwko polityce króla.

.....

Zadanie 26. (0-2 pkt)

Przeczytaj opisy wydarzeń i napisz ROK, w którym miały miejsce:

A. Wojska polsko-węgierskie wraz z wojskami koalicji antytureckiej pod dowództwem Władysława III i Jana Hunyadyego stoczyły bitwę z wojskami tureckimi, zakończoną klęską wojsk chrześcijańskich i śmiercią króla.

.....

B. Magnateria litewska na znak protestu opuściła obrady sejmu, ale król polski i jednocześnie wielki książę litewski podjął decyzję o wcieleniu do Korony części ziem Litwy, zmuszając przeciwników unii do powrotu i zgody na trwałe połączenie obu państw.

.....

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)